de hom. 61
De vsu

de spon. dilect⁹. nec baptizat. de hoc. i. q. i. ℌ. ecce. nec baptismũ recipit nisi in casu. de bap. maiores. ita nec occidẽdo irregularitatem ꝓtrahit vt hic. et facit. iij. q. ix. indicas. Et quis probet ibi no. et in pō. decẽ. cum dilectus. in glo. ſ ideo. et quō probetur ibi scripsi. et facit quod no. xlvi. di.

a ¶ Infãs. minor septẽnio. ¶. de iurẽ. deli. si infanti. c. i. de despon. impu. c. vno. in prin. li. vi. Et est ratio de qua. s. dixi. qz etas illa ignorat qd̄ videt. ¶. d̄ fal. mo. l. i. in de ẽ q̄ ex taliũ spō salib⁹ non ꝓtrahit publica honestas de despō. impu. li. ter as. et. c. accessit ſz hosti. in decẽ. illa de delic. pu. dicebat q̄ puer nō delicapax si piciendo lapidẽ vel cultellũ occidit aliquẽ irregularis est licet nō habuit animũ occidendi quia in lege ꝓmotōnis non volãtas ſz factũ attẽditur. dicebat tale homicidiũ dispensatōe dignum cum censeatur q̄si casuale non habita distinctōe erquo nō discernit an dederit opam rei licite vel adhibuerit diligentiam. ſ hic reprobat.

b ¶ Dormiens. de isto habẽt de bap. maiores. ℌ. verum. ff. de acquir. pos. l. i. ℌ. furiosus. sic̄ aliqui dormiendo loquunt̄ ita sũt q̄ agunt etiam dormiẽdo.

c ¶ Mutilet. no. et. c. quis pt. et. c. qui in aliquo. lv. di. si cuãgelista. ne cle. vel mo. clericis. et. c. sententiã. de rap. in aſſepa tu. de cli. pu. in duel. ca. i. in fi. c. ti. is qui. li. vi.

d ¶ Nullã. hic tollit dictuz eoꝝ qui diꝛ piẽdos irregulares esse sed nō quo ad susceptos. qd̄ videbatur placere gratiano. xv. q. i. in fi. Itẽ illoꝝ qui distinguebant dispensabilem ab indispensabili vt dixi in glosa minor. in fi.

e ¶ Et idẽ. dignũ. in fi. magne glo. p q̄ ptz q̄ triplex in hoc erat opi. Prima hugo. q̄ talis esſz irregularis. Secũda Jo. et gof. q̄ quo ad suscipiendos irregularis esset sed dispẽsabilis ſz in susceptis licite ministraret. Tercia ſ approbata q̄ fuit bar. brix. in pō. c. de hijs. et in qōne q̄ incipit. aliquis repellendo violentiã. quã tenebat host. in pō. decẽ. ij. et in decẽ. sic̄. dicẽs q̄ clemẽs. iiij. et curia sic tenebat

f ¶ Ioztẽ. ꝓpriã vt sequitur.

g ¶ Nō valẽs. nã de angulatus aliter vitare nō valens suum occidit vel mutilet inuasorem.

De vsuris.

Ex graui ad nos insinuatione peruenit q̄ quorundam ꝓmunitates locoꝝ in offensam dei ⁊ ꝓximi ac ꝓtra iura diuina pariter et bũãna vsurariã approbãtes quodãmō p̄uitatem. per statuta sua iuramẽto q̄ñq̄ ꝓfirmata vsuras exigi. et solui nedũ cōcedunt ſz ⁊ ad solũedũ easdẽ debitores cōpellunt scient̄ ac iurta ipoꝝ cōtinentiã statutoꝝ grauia imponendo plerumq̄ vsuras repetẽtib⁹ onera aliſcq̄ vtendo super hijs diuersis coloribus et fraudibus exquisitis repetitōem impediũt earũdẽ. ¶ Nos igit̄ peruiciosis hijs ausibus obuiare volẽtes sacro approbante concilio statuimus vt quicunq̄ ꝓmunitatuz ipaꝝ ptãtes capitanei rectores consules iudices ꝓsiliarij aut alij quinis officiales statuta hmōi de cetero scribere vel dictare aut q̄ soluantur vsure vel q̄ solute cũ repetẽtur plene non restituantur ac libere scienter iudicare presũpserit sẽtẽtiã excōicatōis incurrãt. eandẽ etiã suiam

i ¶ Occidit. etiã in bẽdo nec restrigas ad exẽpluz qd̄ poꝛt glo. bar. ī decẽ. sic̄.

Ex graui. ¶ Casus. officiales communitatum facientes dictantes vel scribentes statuta super vsuris soluendis nō repetendis vel nō restituẽdis vl iudicãtes fm illa. vel nō delẽtes illa si pñt infra tres mẽses de libris ꝓmũitatũ. vel illa ſuãtes excōicati sũt. ſ pō. feneratores ī cauſ vsuraꝝ edere cogunt̄ libros rōnũ suaꝝ ſ scdo. ꝓtinaciter asserens exercere vsuras nō esse pcẽm heretic⁹ ē ſ tercō. ptes patẽt

l ¶ Proximi. cui restituto debetur. an vero valeant talia statuta q̄ tollũt retũ dñia vel actões pueniẽtes de iure gentiũ vel ciuili satis sepsi post inno. et cōpos. de ꝓsti. q̄ in eccĩarũ. et facit q̄d no. ff. de ꝓsti. prī. l. i.

m ¶ Diuina. leuit. xxv. deutro. xxiij. luc̄. vi.

n ¶ Bũana. ab hoīe tradita ⁊ de iure canonico loquit̄ saluo q̄d no. xxiiij. q. iij. c. quid dicam. et. c. ti. c. iij. ⁊ ¶. c. ti. aut̄. ad hoc. ⁊ in aut de eccle. ti. in prī. col. ix. Jo. an.

o ¶ Iuramẽto. q̄d nō obligat. de regu. iur. nō est. li. vi. cũ prīcipale nō teneat. de fo. ꝓpe. si diligẽti. nō ob. d̄ iurẽ iur. debitores. qz licz valeat iuramẽtũ debitoris sup vsura solũeda cũ seruari possit sine piculo aĩe. nec sit in alteri⁹ preiudiciũ. iuramẽtũ tñ sup fuando iniquo statuto de quo ſ loquitur respicit alterius p̄iudiciũ vt. s. nec fuari pt sine piculo salutis sic̄ nec statutũ. statutũ q̄ repetẽtes vsuras

p ¶ Onera. fertur q̄ pergami est in foro eccĩastico per ptãtẽ cogunt̄ vsurario mutuare tantã pecuniã et tãto tempore quãto tenuit pecuniã vsurarij. deducũt g̃ naturalez obligatōez in ciuile q̄d nō licz vt sepsi. e. t. ꝓsulut.

q ¶ Exquisitis. si. de here. statutũ. li. vi.

r ¶ De cetero. quo ad penã excōicatōis ℌ. respicit futura rō tñ pstōnis est antiq̄. e. ti. cũ tu.

s ¶ Facere. quid si fiat statutum q̄ quaz imponit ℌ. respicit futura rō tñ pstōnis est antiq̄. e. ti. cũ tu. nullus. ꝓsura recipiat vltra duos denar̄. ꝓ libra in mẽse. videt̄ q̄ locũ habeat pena q̄si de plurib⁹ negãdo videatur de tanto ꝓcedere. de ꝓsũp. nõne. cũ ꝓcoz. ꝓtrariũ puto. e. t. quãto. de treug. ⁊ pa. c. i.

t ¶ Dictare. cōcoz. ne cle. vel mo. sententiam. mit sic̄ in

u ¶ Iudicare. de scribẽtib⁹ iudicata nō exp̄ decẽ. nouerit de sen. ercō. in cōtinẽti sine temp̄is interuallo. et vide

x ¶ Incurrãt. q̄d sepsi ī decẽ. nouerit. sup v. statutarios.

incursuri nisi statuta huiusmodi hactenus edita de libris cõmunitatum ipsaruz si sup hoc ptãtem habuerint infra tres menses deleuerint. aut si ipsa statuta sine cõsuetudies effectũ eorũ habẽtes quoquo mõ ꝓsupserint obseruare. Ceteruz qz feneratores sic vt plurimũ ꝓtractus vsurarios occulte ineunt et dolose ꝙ vir cõuici pñt de vsuraria prauitate ad exhibẽdũ. cũ de vsuris agetur suarũ codices ratõnuz censura ipsos decernimus eccia stica ꝓpellendos. Sane si quis in illum errorem inciderit vt pertiaciter affirmare presumat exercere vsuras non esse pccm decernim⁹ eũ velut hereticũ puniendũ. locorum nihilominꝰ ordinarijs et heretice ꝑuitatis inquisitoribus districtius iniungentes vt cõtra eos quos de errore huiusmodi diffamatos inuenerint aut suspectos tanꝗ contra diffamatos vel suspectos de heresi ꝓcedere non omittant.

De excessibus prelatorum

a Protestatem. sic ergo intelligatur de sen. ex. nouerit. et ibi no. ꝙ Inno. ⁊ host. e. t. grauẽ. ⁊ intelligo de ptãte iuris
b Tres menses. in decre. nouerit. danẽ duo et facit. tñ. sz casꝰ sunt diuersi. ibi statutũ erat ptra libertatẽ eccie hoc alias iniquũ. ⁊ roz. et hoc diẽ. qz qñqꝫ nõ statuũt ta
c Ex. sez statu lia sz assuescũt. i. ĩ ꝓsuetudinẽ deducũt
d Obseruare. vt scripsi in decre. nouerit obseruãtes. nisi sint de ꝓsonis ꝛ ꝑssis excõicati non sunt. Jo. an.
e Dolose. ⁊ satis scripsi de empti. et vendi. ad nẽam.
f Agetur. quo casu ꝓcedit simplicie et de plano. s. e. p. de iud. dispendio
g Codi samces. licz ꝗ sit spẽale nomẽ cuiusdam libri cuilis scientie tamẽ ampliatur ad omnes libros. ō sũ. tri. damnamus. x. nõ enĩ. ff. de eden. argentarius. §. i.
h Ratõnũ. vide qd no. et dixi de ꝓ bac. c i. et ꝙ azo. in sũ. de eden. §. nũc. de editõe rõnũ qc quid scribatur de ratõnibus edẽdis veritas videt qꝛ ratõnis editio q̃ per spẽales actõnes petitur a tutore curatore socio ꝓcuratore gestore sez ꝙ actões tutele ꝓ socio mandati et hijs similes sz ꝙ edictum de edendo iuste petit ab illo qui fecit illam ex publico officio. sz si nõ petitur rõe publici officij tunc videtur idem in illis qd in instrĩs. si ergo vt priuat⁹ qs ꝓficiat scptura vt ĩ libro de datis et acceptis nõ cogit ad illas rões edẽdas sine cause ꝓgnitõe ⁊ ĩ cãe ꝓgnitõe xtit ꝙ illis vtat vel ꝙ petens sit ꝑuilegiat⁹ vt fiscus. de edendo. l. iij. et sic ꝑt recte intelligi lex ꝑma. C. de eden. licz gꝰ nouũ facẽ ꝗ pstõ. nõ addit aliũ casũ ꝑuilegiatũ in quo etiã taliũ rõnũ fit editõ q̃ añ pstõnẽ istã nõ fiebat vt fuit olim ꝗ termiatũ ꝓ dñm Jacobũ de bayfio fr̃em arclꝗ. q̃ querebat de manifesto vsurario q̃ eꝓo satis dederat quam vide ĩ mercuẽ. ꝗ ti. sub lr̃a E. Itẽ scias ꝙ istis rõnibus staretur ꝓtra eos. ꝓ eis nõ. C. de ꝓba. l. iusticia. ⁊ l. rõnes. ⁊ l. exemplo. et no. de eden. l. quedã. §. nũmularios. et facit qd no. de fide instru. c. ij. in fi. in. i. glo. at habet de. x. sig. querẽti. non
i Censura. qd continet vult ergo ꝗ pstõ ipo inuito domũ ipsius ingredi vel archa ipsi⁹ frangi. et vide q̃d no. in spe. de instru. edi. §. videndum restat. x. pone instrã. et qa bãc censurã licet nõ directe tñ indirecte ꝓtra iudeos exercet ecclesia. e. t. post miserabilem. ⁊ c. ꝗto. satis videretur ꝙ etiã in iudeis hẽt ꝗ locuz si ꝙ seculares principes tales libros ederen nõ cogant per iura pō. ⁊ fac qd dicã. ĩ ꝓte. pr.
k Jhos. vsurarios. et idez puto de ipsoꝝ heredib⁹ suis vl extraneis. ō vsur. tua nos. ⁊ c. michael. ff. ō edẽ. si qs ex argẽtarijs. §. i. et. l. quedã. §. nihil. rius vel heres se nõ
l Cõpellendos. qd si dicat vsura habere rõnes vel se illas ꝓdidisse videret credendũ ipsius sacro. ff. de eden. ꝓ tor. §. sz si seruus. C. de fi. instru. l. vl. ꝙ me. cã. c. vl. ⁊ fac q̃d no. ō ꝑuil. cũ olim. i. dic ꝓtra. fa. de pur. ca. c. i. in eo gꝰ ꝙ dicit se nõ hẽre vel ꝓdidisse nõ credere. nisi aliter probet. hz ergo ꝓbare amissionẽ cũ casu pone incendio vel ruina. ff. de eden. si qs ex argentarijs. in fi. l. vl. de fi. instru. et quod ibi no. in decre. cũ oli. nõ ob. qz ibi ncẽe est plene ꝓbare tenorẽ. nõ fit ergo magnũ ꝑiudiciũ si sup amissiõe statur sacro. facit de ꝓcur. ex insinuatõne. sz cognosco vsuratriũ qui non scribit rõnes in libro sed in sceduliis quas statim dilacerat solutis credito et vsuris si tali succederet heresi nõ vsurari⁹ sz ali⁹ fide dignꝰ satis videret stari iuramẽto si huic rei fama ꝓsẽtit. ō testi. ꝑterea. de ꝓba. cũ cãm. de presũpt. in lud. et ꝗ casu vl qñ alias nõ possent ꝓbari posset recurri ad suffragiuz dec. ad nẽaz. ij. ō iurium
m Si quis. vsurarius vel non. et sic nota ꝙ iura nõ solum puniũt vsurarios de quoꝝ pena. e. t. qz in omib⁹. et. c. ꝑterea. ⁊ c. quã ꝙ. li. vi. sz eẽ puniant fauẽtes qui sez ad hoc opus alienigenis domos cõcedunt vel tales in terris suis habitare ꝓmittũt. e. ti. vsuraꝝ. li. vi. fauẽtes ꝙ modũ de quo. s. i. ꝗxũ. grauius aũt puniunt fauentes ꝙ modũ hic exꝑssum ⁊ si ꝓtz plus puniri autorizãtẽ q̃ faciẽtẽ. de ꝗ ō of. del. c. i.
n Pertinaciter. hẽtur ꝗ xbum. s. e. p. de sũ. tri ca. vno. §. pozro. et ibi exposu. no. de sũ. tri. c. i. li. vi. in vl. glo.
o Affirmare. vide q̃d hijs aliqui dicũt vsurarium nõ
p Nõ esse peccatũ. ⁊ ex obligatũ restõni. alij faterentur eũ restõni obligatũ. sz sic mutuũ ꝓmodatũ vel depositũ recipiẽs facta restõe ad quã obligatus est nõ penitz. ita vsurarius fcã restõne penitere non tenet. sz hoc est falsũ. qz obligatus restõni ex delicto furto vsura ⁊ rapina vel simili mõ etiam post restõez hz penitere. de homi. sic dignũ. §. eos. ō fur. c. vl. de rap. c. ij. de iurium. si qs domũ. cũ si. ⁊ vide q̃d no. host. ĩ summa. de pe. in pe. colũ. x. sz nunquid sufficit. cũ se. nõ solũ est hereticus male sentiẽs de arti
q Hereticũ. cul fidei vel sacris eccie. de here. ad abolendã. in pri. sed eẽ q̃ peruersum habet dogma vel falsas vel nouas opiones gignit aut sequit. xxiij. q. iij. inter heresim. et. c. hereticus. istud aũt est ꝓtra doctrinã eccie. e. t. c. iij. et. c. cũ tu. in fi.. Judei vero q̃ dicũt hoc iducẽtes auctoritatẽ. deut. xxiij. nõ feneraberis fratri tuo. ꝙ q̃b⁹ facere videt. xiij. q. iiij. ab illo. nõ ĩcludũtur hac pstõe qz nõ cadit in illos ꝓprie heresis que diuisionẽ notat sz ipi nũquã in vnitate fuerũt Itẽ certũ est ꝙ peccant in articulos fidei q̃ sapiunt humanitatẽ xpi de q̃b⁹ de sũ. tri. firmit. ⁊ ꝗ scit eccia et illos sustinet et nihil ad nos ꝛc. ij. q. i. multi. de diuor. gaudemus. possent tamen sup hijs ꝙ eccia ꝓpesci si talia dogmatizarent ĩter xpianos vt scpsi post innocẽ. et host. de vo. ꝙ sup hijs. x. defensione. sic et ĩ alijs casib⁹ coercentur q̃ no. de iude. iudei. ĩ fi. ad ratões vero ipoꝝ rñde vt scripsi. e. ti. ꝓquestus. et no. host. in sũ. e. ti. §. an aliquo.